

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Lisa 1
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri .
käskkirjaga nr

Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamine“ meetme „Teaduspoliitika ja kõrghariduse arendamine“ Eesti kõrghariduse kvaliteedi arendamise PROGRAMM „Ekka“

PROGRAMMI LÕPPARUANNE

I. ARUANDE REGISTREERIMINE (täidab RÜ)

Aruande registreerimise kuupäev	
Aruande registreerimisnumber	

II. PROGRAMMI ANDMED

Programmi elluviija nimi	Programmi elluviija registrikood
Sihtasutus Archimedes	80011561
Programmi abikõlblikkuse periood	Aruande koostaja nimi ja ametikoht
01.04.2009 – 30.06.2014	Maiki Udam, SA Archimedes, Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuuri arendusjuht
Aruande koostaja telefon	Aruande koostaja e-posti aadress
6400454, 5065776	maiki.udam@archimedes.ee
Aruande periood	Aruande esitamise tähtpäev
01.04.2009 – 30.06.2014	29.07.2014

III. TEGEVUSARUANNE

1. Tegevusaruanne			
Tegevused vastavalt programmi tegevuste ajakavale	Tegevuse täitmise staatus ning tegevuse teostamise planeeritud aeg/tegelik aeg	Elluviidud tegevuste kirjeldus	Tulemused ning vajadusel selgitused erinevuste kohta planeeritud ja saavutatud tulemuste vahel
Eesmärk (alaeesmärk), mille saavutamisele tegevus on suunatud			
Toetada kõrgkoolide institutsionaalse akrediteerimise ja õppekavagruppide kvaliteedi hindamise käivitamist ja rakendamist, sh tõsta kõrgkoolide valmisolekut sisemise kvaliteedijuhtimissüsteemi			
Tegevus 1. Toetada Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuuri käivitamist ja arendamist	Tegevus lõpetatud	Tegevuskava on täidetud.	
Alategevus 1.1 Arendusseminaride korraldamine EKKA töötajatele ja hindamisnõukogu liikmetele	Tegevus lõpetatud	EKKA büroo arendusseminaride käigus töötati välja EKKA arengukava projekt. Hindamisnõukogu arendusseminarid ja töökoosolekud olid suunatud õppekavagruppide üleminekuhindamise ettepanekute formuleerimisele ja institutsionaalse akrediteerimise põhimõtete väljatöötamisele.	EKKA arengukava: http://ekka.archimedes.ee/files/EKKA_arengukava.pdf Hindamisnõukogu protokollid: http://ekka.archimedes.ee/kvaliteediagentuur/hindamisnõukogu/hindamisnõukogu-protokollid
Alategevus 1.2 EKKA sisemise kvaliteedisüsteemi väljaarendamine ja välishindamise läbimine	Tegevus lõpetatud	EKKA sisemine kvaliteedisüsteem on välja arendatud ning fikseeritud „Kvaliteediraamatus“. Viidi läbi EKKA eneseanalüüs Euroopa kvaliteediagentuuride võrgustiku (ENQA) välishindamise läbimiseks. 6-7.12.2012 toimus välishindamiskülastus (vt http://www.ekka.archimedes.ee/uudised/valmi-nud-on-eesti). Pärast ENQA otsust anda EKKA-le täisliikme staatus (25.04.2013) esitas EKKA taotluse Euroopa Kvaliteediagentuuride Registrisse.	Sisemise kvaliteedisüsteemi kirjeldus „Kvaliteediraamatus“ (http://www.ekka.archimedes.ee/files/Kvaliteediraamat_EKKA_2012.pdf); EKKA eneseanalüüsi raport (http://www.ekka.archimedes.ee/files/EKKA_report_2012_www.pdf). Välishindamise tulemused olid EKKA jaoks positiivsed (http://www.ekka.archimedes.ee/files/Final_report_EKKA_2013-03-20.pdf) ning 25.04.2013 sai EKKA ENQA täisliikmeks (http://www.engq.eu/index.php/engq-agencies/members/full-members/) ja 23.10.2013 arvati EKKA Euroopa kvaliteediagentuuride registrisse (EQAR), http://www.eqar.eu/register/detailpage.html?tx_pxdeqar_pi1%5Bcid%5D=51&tx_pxdeqar_pi1%5Bback%5D%5Bpid%5D=6 .

Eesmärk (alaeesmärk), mille saavutamisele tegevus on suunatud Eesti kõrghariduse välis- ja sisehindamissüsteemide võrreldavuse tagamine muu maailma juhtivate/eesrindlike välishindamissüsteemidega			
Tegevus 2. Eesti kõrghariduse välis- ja sisehindamissüsteemide võrreldavuse tagamine muu maailma juhtivate/eesrindlike välishindamissüsteemidega	Tegevus lõpetatud	Tegevuskava on täidetud.	
Alategevus 2.1 Õppereisid maailma juhtivatesse kõrghariduse kvaliteedikindlustamise erinevaid lähenemisi praktiseerivatesse riikidesse	Tegevus lõpetatud	Kavandatud tegevused on ellu viidud, st õppereisid on toimunud kõigisse riikidesse/agentuuridesse, mis programmis kirjas. Tegevuskava on täidetud.	Õppereiside aruanded: http://www.ekka.archimedes.ee/ekka-programm/valislahetuste-aruanded Õpitut on rakendatud hindamisprotseduurides ja –nõuetes, nt Austraalia kogemust institutsionaalse akrediteerimise regulatsioonides ja USA kogemust ekspertide koostöös väljatöötamisel.
Alategevus 2.2 Koostöö arendamine Põhjamaade ja Balti riikide kvaliteediagentuuridega	Tegevus lõpetatud	Tegevuskava on täidetud.	EKKA on korraldanud Eestis ühe seminari FINHEECiga (2012) ja ühe seminari Balti agentuuridega (2011), ning osalenud FINHEECi korraldatud seminaril aastal 2010 ja teiste Balti agentuuride korraldatud ühisseminaridel aastatel 2012 ja 2013.
Alategevus 2.3 Osalemine kvaliteediagentuuride võrgustikes	Tegevus lõpetatud	EKKA esindaja(d) on osalenud ENQA, INQAAHE, CEENQA aastakonverentsidel/seminaridel ning ENQA töörühmades „KP3“ (Maiki Udam), „Excellence“ (Lagle Zobel) ja „Stakeholders involvement“ (Maiki Udam). Tegevuskava on täidetud.	Aruanded: http://www.ekka.archimedes.ee/ekka-programm/valislahetuste-aruanded

Eesmärk (alaeesmärk), mille saavutamisele tegevus on suunatud

Tegevus 3. Üleminekuhindamiseks, institutsionaalseks akrediteerimiseks ja õppekavagruppide kvaliteedihindamiseks asjatundliku ekspertiisi olemasolu tagamine	Tegevus lõpetatud	Tegevuskava on täidetud.	
Alategevus 3.1 Institutsionaalse akrediteerimise ja õppekavagruppide kvaliteedihindamise protseduuride väljatöötamisel ekspertide kasutamine	Tegevus lõpetatud	Tegevuskava on täidetud.	Koostöös ekspertidega erinevatest huvigruppidest (õppeasutuste esindajad, üliõpilased, tööandjad, riigiesindajad) on välja töötatud nii institutsionaalse akrediteerimise kui ka õppekavagrupi kvaliteedihindamise kord, mis on tõlgitud ka inglise keelde (http://ekka.archimedes.ee/files/IA_kord_14-1.pdf ; http://ekka.archimedes.ee/files/OKH_kord.pdf). Hindamised on edukalt käivitatud, sh institutsionaalse akrediteerimise on juba läbinud pooled Eesti kõrgkoolid.
Alategevus 3.2 Välishindamise koolituste korraldamine hindamiseksperteridele ja kõrgkoolide esindajatele (sh üleminekuhindamine, õppekavagruppide kvaliteedihindamine, institutsionaalne akrediteerimine, eneseanalüüsi koostamine)	Tegevus lõpetatud	EKKA on korraldanud institutsionaalse akrediteerimise koolitusi potentsiaalsetele ekspertidele ja kordushindamise ekspertide koolitusi. Lisaks on pakutud enesehindamise koolitusi kõrgkoolidele nii institutsionaalseks akrediteerimiseks kui õppekavagruppide kvaliteedi hindamiseks valmistumisel. Tegevuskava on täidetud.	Läbi on viidud 2 institutsionaalse akrediteerimise koolitust potentsiaalsetele ekspertidele (2012 ja 2013) ning 8 õppekavagruppide kvaliteedi hindamise ja 15 institutsionaalse akrediteerimise enesehindamise koolitust. Soovime tähelepanu juhtide asjaolule, et programmi tekstis räägitakse ühepäevastest koolitustest institutsionaalse akrediteerimise väliseksperteridele ja kahepäevastest koolitustest üleminekuhindamise ekspertidele. Nii on praktikas ka tehtud, kuid programmist ei ole finantseeritud väliseksperteride ühepäevaseid koolitusi, mis toimuvad vahetult enne hindamiskülastuse algust. Seetõttu oleme korraldanud aastas korra kahepäevase koolituse potentsiaalsetele ekspertidele, keda on võimalik kasutada nii tulevastes institutsionaalsetes akrediteerimistes kui ka muudes välishindamistes. Kordushindamise protseduurid on sarnased üleminekuhindamisega, aga sellega seotud koolitused on nõ värskenduskoolitused eelkõige juba kogenud ekspertidele, kes osalesid ka üleminekuhindamisel. Seetõttu piisab neile ühepäevasest koolitusest.
Alategevus 3.3 Üleminekuhindamise hindamiskomisjonide liikmete töö tasustamine	Tegevus lõpetatud	Tegevuskava on täidetud.	

Eesmärk (alaeesmärk), mille saavutamisele tegevus on suunatud			
Tegevus 4. Kvaliteedikindlustuse ja välishindamise alase informatsiooni kättesaadavuse tagamine avalikkusele	Tegevus lõpetatud	Tegevuskava on täidetud. Vt ka selgitust alategevuse 4.2 juures.	
Alategevus 4.1 Infomaterjalide koostamine ja väljaandmine, veebilehe arendus	Tegevus lõpetatud	Arendatud on kodulehti (EKKA, INQAAHE) ning koostatud infomaterjale	Valminud on ingliskeelsed suunised institutsionaalse akrediteerimise ekspertidele (http://www.ekka.archimedes.ee/files/Guidelines_for_Experts.pdf); välja on töötatud EKKA koduleht (http://ekka.archimedes.ee/et) ning arendatud uut kodulehte (valmib 2014.aasta lõpuks). Valmis INQAAHE Foorumi koduleht (http://archimedes.ee/inqaahel/).
Alategevus 4.2 Kõrghariduse kvaliteedi aastakonverentside korraldamine	Tegevus lõpetatud	Kuna Primus programmi toel on korraldatud igal aastal 1-2 kõrgharidusteemalist konverentsi, siis ei ole eraldi kvaliteedikonverentsi korraldamine osutunud mõistlikuks. INQAAHE Foorumil 2012 otsustati korraldada järgmine foorum 2014.aastal Tallinnas. EKKA tegi ettepaneku suunata alategevuse 4.2 vahendid foorumi korraldamisse ja pikendada vastavalt programmiperioodi. Vastavad muudatused kinnitati.	26-28.mail 2014 korraldas EKKA INQAAHE Foorumi, kus osales 135 delegaati 60 riigist.

2. Programmi teavitustegevused

Programmdokument ja muu sellega seotud info on üleval EKKA veebilehel <http://www.ekka.archimedes.ee/ekka-programm>. Kõigi toimunud koolituste, seminaride, õppereiside jne puhul on päevakavas, registreerimislehel, töövõtulepingus jne kirjas, et üritust või töötasu finantseeritakse ESF programmi Ekka vahenditest.

3. Programmi juhtimine

Kuna programmi tegevused on otseselt seotud EKKA põhitegevustega ja eelarvemaht ei ole väga suur, siis ei ole programmi administreerimiseks tööle võetud eraldi meeskonda. Programmi juhib 0,3 koormusega EKKA arendusjuht, raamatupidamise ja väljamaksetaotlustega tegeleb raamatupidaja (koormus 0,3). Lisaks töötab EKKA referent 0,25 koormusega programmi tehnilise sekretärina, kuni 2013.aasta lõpuni täitis EKKA jurist 0,2 koormusega programmist johtuvaid õiguslike aspektidega seotud ülesandeid ning alates 2014.aastast töötab 0,25 koormusega programmis EKKA infojuht, kelle peamiseks ülesandeks on ette valmistada INQAAHE Foorumit.

Seoses sisuliste tööülesannetega – õppekavagruppide kvaliteedi hindamisega seotud regulatsioonide väljatöötamine - on kaasatud partnereid kõrgkoolidest, HTM-st, ettevõtetest, EÜL-st.

2012.aastal novembris viidi läbi Ekka järelvalve audit, mille raames kontrolliti Ekka programmi 2011.a september-detsember tööjookulude abikõlblikkust.

4. Rahvusvaheline koostöö – OTSENE ÜHISTELE EESMÄRKIDELE SUUNATUD KOOSTÖÖ PUUDUB

Rahvusvahelised koostööpartnerid	Tegevused	Summa (indikatiivne)
1.		
2.		
...		

IV. HORISONTAALSETE TEEMADEGA ARVESTAMINE

1. Horisontaalsete teemadega arvestamine		
Indikaator	Mõju olemasolu (positiivne/neutraalne mõju)	Kirjeldada positiivset mõju
Programmi mõju keskkonnanahoiule*	positiivne	Institutsionaalse akrediteerimise nõuetesse on sisse kirjutatud ootus kõrgkoolide keskkonnsäästliku toimimise osas.
Programmi mõju võrdsetele võimalustele**	positiivne	Institutsionaalse akrediteerimise ja õppekavagruppide kvaliteedi hindamise nõuetesse on sisse kirjutatud ootus üliõpilaste võrdsete võimaluste ja mitmekesisuse tagamiseks.
Programmi mõju infoühiskonnale***	positiivne	Institutsionaalse akrediteerimise ja õppekavagruppide kvaliteedi hindamise nõuetesse on sisse kirjutatud ootus IKT võimaluste laiendamiseks õppetöös.
Programmi mõju regionaalsele arengule****	positiivne	Koolitused ja arenguseminarid on läbi viidud reeglina Eesti erinevates regioonides, mis on otseselt toetanud sealset majandust ja positiivselt mõjunud tööhõivele (nt tagasiside Narva-Jõesuu Meresuu SPA hotellist, kus toimusid üleminekuhindamise ekspertide koolitused).
Programmi mõju kodanikuühiskonna arengule*****	positiivne	Institutsionaalse akrediteerimise nõuetesse on sisse kirjutatud ootus kõrgkoolide nõ ühiskonna teenimise hoogustamiseks, sh avalikud loengud, konverentsid jms, mis kaasaks laiemaid ühiskonnagruppe.

*Keskkonnanahoid ehk keskkonnaseisund. Keskkonnanahoid on RSKSi (Riiklik struktuurivahendite kasutamise strateegia 2007-2013 (National Strategic Reference Framework, NSRF; e.k lüh RSKS)) kohaselt ökoloogiline tasakaalustatus, mis eeldab inimese tervisele puhast keskkonda, ressursside säästlikku kasutust, inimtekkelise negatiivse mõju minimeerimist keskkonnale ja eelnevat toetavat keskkonnaharidust.

**RSKSs defineeritud järgmiselt: meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamine ja soolise võrdõiguslikkuse edendamine ning ebasoodsamas olukorras olevatele rühmadele võrdsete võimaluste loomine aktiivseks osalemiseks ühiskonnas.

***RSKSs defineeritud järgmiselt: Infoühiskonnas hoitakse, teisendatakse ja edastatakse teavet universaalsel digitaalsel kujul ning kõigile ühiskonna liikmetele on tagatud juurdepääs digitaalsel kujul teabele läbi andmeedastusvõrgu. Rutiinne vaimne töö on infoühiskonnas usaldatud masinatele ja elukorraldus on ratsionaalne tuginedes eelnimetatud eeldustele.

****RSKSs defineeritud järgmiselt: Sotsiaal-majandusliku seisundi tasakaalustumine territoriaalses lõikes. Regionaalset arengut toetavad tegevused peavad aitama kaasa inimeste elukvaliteedi ja põhivajaduste parema ja ruumiliselt ühtlasema tagatuse ning samuti majanduse ja tööturu arengu ja konkurentsivõime ruumiliselt ühtlasema taseme saavutamisele.

*****RSKSs defineeritud kui pidev protsess, mis eeldab aktiivseid kodanikuühendusi, inimeste järjepidevat informeerimist ning kaasamist erinevatel tasanditel, andes neile võimaluse panustada ühiskonna arendamisse läbi koostöö ja otsustusprotsessides osalemise.

V. HINNANG PROGRAMMI ELLUVIIMISELE

1. Programmi elluviija hinnang programmi tulemuslikkusele ja programmi elluviimisele

Programmi eesmärkide täitmine on täielikus kooskõlas kavandatuga.
Programmi eelarvevahenditest on kassapõhiselt täidetud 95,85% ja tekkepõhiselt 99,06%.

2. Programmi elluviija hinnang programmi eesmärkide täitmisele, programmi jätkusuutlikkusele ja programmi mõju prioriteetse suuna eesmärkidele, riiklikele ja valdkondlikele strateegiatele ning arengukavadele

Programm „EkkA“ on kõik eesmärgid täitnud. Võrreldes programmi tekstiga võib olla erinevusi kavandatud tegevustes, nt aastakonverentside arvus, kuid see ei takista 4.alategevuse – kvaliteedikindlustuse ja välishindamise alase informatsiooni kättesaadavuse tagamine avalikkusele – eesmärgi täitmist teiste, antud olukorras (kus kõrghariduse aastakonverentse korraldatakse ka programmi Primus raames) sobivamate meetoditega.

Kuna programm toetab otseselt EKKA käivitamist ja on seotud kvaliteediagentuuri põhitegevuste arendamisega, siis on praktiliselt kõik tulemused ka peale programmi lõppu rakendatavad. Näiteks hakkab programmi raames välja töötatud institutsionaalse akrediteerimise ja õppekavagruppide kvaliteedi hindamise põhimõtete järgi toimuma kogu edasine välishindamine.

Programmi toetatud üleminekuhindamine omab otsest mõju riigi otsustele kõrghariduspoliitika kujundamisel.

3. Olulised asjaolud, mis võivad mõjutada programmi elluviimist järgmisel aruandeperioodil. Ettepanekud programmi muutmiseks (vajadusel)

VI. LISAD

Programmi aruande kohustuslikud lisad:

- Programmi eelarve täitmine, kumulatiivne (lisa 2);
- Programmi eelarve täitmine, aruandeaasta (polaasta) kohta (lisa 3);
- Programmi indikaatorite saavutamine (lisa 4);
- Toetus sihtrühmade kaupa (lisa 5).

VII PROGRAMMI ELLUVIJA KINNITUS

Kinnitan, et kõik käesolevas aruandes esitatud andmed on õiged		
Programmi elluviija seadusliku esindaja nimi ja ametikoht	Kuupäev	Allkiri
Rait Toompere, SA Archimedes juhatuse liige	29.07.2014	

VIII RAKENDUSÜKSUSE KINNITUS

Rakendusüksuse seadusliku esindaja nimi ja ametikoht	Kuupäev	Allkiri